

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО
ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

ЗБІРНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ПРАЦЬ

Мелітополь, 2022

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**ЗБІРНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ПРАЦЬ
«УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В
ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Мелітополь
2022**

Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти:
збірник науково-методичних праць / Таврійський державний
агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного – Мелітополь:
ТДАТУ, 2022. – Вип. 25. – 348 с.

У збірнику наведено матеріали з навчально-методичної і виховної
роботи науково-педагогічних працівників університету за підсумками
науково-практичної конференції 2021-2022 навчального року.

Редакційна колегія:

Кюрчев С.В., д.т.н., професор, ректор ТДАТУ (головний редактор);
Ломейко О.П., к.т.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи
ТДАТУ (заступник головного редактора); Єременко О. А., д.с.-г.н.,
професор, проректор з наукової роботи; Назаренко І.П., д.т.н., професор,
декан факультету енергетики та комп'ютерних технологій, Ортіна Г.В.,
д.н.держ.упр, доцент, в.о. декана факультету економіки та бізнесу;
Іванова І.Є., к.с.-г.н., доцент, декан факультету агротехнологій та
екології, Болтянська Н.І., к.т.н., доцент кафедри ТСС АПК

Статті опубліковані мовою оригіналу

Адреса редакції: 72312, ТДАТУ пр-т Б. Хмельницького, 18,
м. Мелітополь, Запорізька обл.

e-mail: nmc@tsatu.edu.ua

Науково-методичний центр університету

© Автори статей, включені до збірника, 2022
© Таврійський державний агротехнологічний
університету імені Дмитра Моторного, 2022

ЗМІСТ

Нестеренко С.А., Болтянська Н.І., Сиротюк С.В. ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ЗАСОБІВ	8
Лузан П.Г., Тітова О.А., Панченко А.І., Волошина А.А., Волошин А.А. ТЕХНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ ТЕСТІВ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ АГРОІНЖЕНЕРІВ	17
Герасько Т.В., Розова Л.В. УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ ЯК ОСНОВА ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН «ЕКОЛОГО- БІОЛОГІЧНЕ РОСЛИНИЦТВО» І «ОРГАНІЧНЕ САДІВНИЦТВО»	30
Самойчук К.О., Паляничка Н.О., Верхоланцева В.О. МЕТОДОЛОГІЯ АБСТРАКТНОГО ОПИСУ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ ПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	35
Болтянська Н.І., Болтянський О.В. АНАЛІЗ ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ПРОНИКНЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРУ ОСВІТИ.....	41
Пащенко Ю.П., Колесніков М.О. ВИКОРИСТАННЯ СКРАЙБ – ПРЕЗЕНТАЦІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІН ХІМІЧНОГО ЦИКЛУ	47
Скляр О.Г., Скляр Р.В. ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	56
Бондаренко Л.Ю., Вершков О.О., Караєв О.Г., Холодняк Ю.В., Гавриленко Є.А. ВИКОРИСТАННЯ ZOOM ЯК ДОДАДКОВОЇ ПЛАТФОРМИ ДЛЯ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВОЄННИХ ДІЙ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ.....	64

Самойчук К.О., Петриченко С.В., Ковальов О.О. СТВОРЕННЯ МЕТОДИКИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ОПИСУ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ ПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПРИ ВИКЛАДАННІ ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	70
Struchaev N., Postol Yu., Gulevsky V. METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF CREATION IN INNOVATIVE PRODUCT IN OPEN INNOVATIVE SYSTEMS.....	76
Попова І.О. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ВИМОГИ ДО ОСОБИСТОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО ТЕХНІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ	80
Постнікова М.В. НАВЧАЛЬНИЙ КУРС «ЕЛЕКТРОПРИВОД ВИРОБНИЧИХ МАШИН І МЕХАНІЗМІВ» ТА ЙОГО РОЛЬ В ПІДГОТОВЦІ ЕНЕРГЕТИКІВ	88
Радченко Н.Г. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА НАВИЧКИ ЯКІСНОГО АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА ЯК ВАЖЛИВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	93
Дереза О.О., Дереза С.В. ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	104
Сушко О. В., Колодій О. С. ІКТ В САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ ЗВО.....	111
Болтянська Н.І., Шокарев О.М., Сиротюк С.В. ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	122
Колесніков М.О., Пащенко Ю.П. АГРОНОМ ЧИ АГРОСКАУТ? НОВИЙ ОСВІТНІЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ	129
Герасько Т.В., Покопцева Л.А. СУЧАСНИЙ РІВЕНЬ НАОЧНОСТІ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ РОСЛИННИЦТВО ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 201 «АГРОНОМІЯ».....	137

Болтянський О.В., Болтянська Н.І. ІННОВАЦІЙНІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	144
Попова І.О., Петров В.О. УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПРОФІЛЮ	149
Верхоланцева В.О., Мілаєва І.І., Мілаєв О.І., Паляничка Н.О. РОЛЬ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ГУРТКІВ ДЛЯ СУЧАСНОГО ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ	158
Шлєіна Л.І. РИТОРИКА – ГАЛУЗЬ СУЧАСНОГО СОЦІАЛЬНО- ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ.....	163
Попова І.О., Квітка С.О. НАУКОВА ГУРТКОВА РОБОТА – НЕВІД’ЄМНА ЧАСТИНА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ТЕХНІЧНОМУ ЗВО	169
Задосна Н.О., Михайлов Є.В. МЕТОДОЛОГІЯ ОТРИМАННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТАМИ ПРИ ВИЗНАЧЕНІ ПАРАМЕТРІВ ПОВІТРЯНОГО ПОТОКУ У ПНЕВМОРЕШІТНОМУ СЕПАРАТОРІ.....	178
Верхоланцева В.О., Самойчук К.О., Паляничка Н.О. РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ.....	187
Шлєіна Л.І., Адамович А.Є., Поправко О.В. ГЕНДЕРНА ОСВІТА В ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	193
Гулевський В.Б., Постол Ю.О., Стручаєв М.І. УЧАСТЬ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДРИ ЕТТП В ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	201
Самойчук К.О., Паляничка Н.О., Верхоланцева В.О. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	206

Болтянський О.В., Стефановський О.Б., Колодій О.С., Ковальов О.О. ФУНКЦІ КУРАТОРА В СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	211
Халанчук Л.В. ВІЗУАЛІЗАЦІЯ МЕТОДІВ КОДУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ НА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТТЯХ З ДИСКРЕТНОЇ МАТЕМАТИКИ.....	217
Сушко О. В., Колодій О. С. РОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ «ТКМ і М» У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЛЕКТАЦІЙ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ АГРАРНОЇ ОСВІТИ	223
Поправко О. В., Тараненко Г. Г. ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПОДІЄВОГО ПІДХОДУ ЯК СПОСОБУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	235
Постнікова М.В., Ковальов О.В., Петров В.О. РОЗРАХУНОК І ВИБІР ПРИСТРОЇВ КОМПЕНСАЦІЇ РЕАКТИВНОЇ ПОТУЖНОСТІ ПРИ ВИКОНАННІ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ	242
Дяденчук А. Ф. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ	248
Тараненко Г. Г., Поправко О.В. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН РЕСУРСІВ У ВИКЛАДАННІ СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН.....	256
Парахін О.О., Пеньов О.В., Черкун В.В. ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В АГРАРНИХ ВНЗ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО.....	263
Поправко О. В. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ» ...	268

Пеньов О.В., Черкун В.В., Парахін О.О. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	277
Михайлов Є.В., Задосна Н.О. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ОБҐРУНТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ В РОСЛИННИЦТВІ».....	282
Адамович А. Є., Шлєіна Л. І., Поправко О. В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІН ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ	288
Борохов І.В., Ковальов О. О., Гулевський В.Б. ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕНІ ДИСЦИПЛІН У ЗВО	293
Ковальов О.О., Борохов І.В., Колодій О.С., Червоткіна О.О. ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗНАНЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО ФАХУ»	306
Єременко О.А., Федосова А.О., РЕАЛІЗАЦІЯ МАГІСТЕРСЬКОГО ПРОЄКТУ «АГРОКЕБЕТИ» У ТАВРІЙСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ АГРОТЕХНОЛОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО	326
Червоткіна О.О., Тарасенко В.Г., Ковальов О.О. ОСВІТА В ЕПОХУ COVID-19 ТА В НАСТУПНИЙ ПЕРІОД.....	326
Верхоланцева В.О., Мілаєва І.І., Мілаєв О.І., Паляничка Н.О. СУТНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	332
Серий І.С., Паніна В.В., Дашивець Г.І., В'юник О.В. ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	337
Матковський О.І., Саньков С.М. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ З ДИСЦИПЛІНИ «СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ МАШИНИ»	342

УДК 37.013

Поправко О. В. , к. ф. н., доцент, Тараненко Г. Г., к. п. н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПОДІЄВОГО ПІДХОДУ ЯК
СПОСОБУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У
ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Анотація. Стаття присвячена висвітленню педагогічного потенціалу подієвого підходу і його реалізації в культурно-освітньому просторі закладу вищої освіти. Автори зосереджують увагу на обґрунтуванні його онтологічного статусу, який обумовлений природною здатністю людини до пізнання і полягає у залученні людини до активної участі у спільній значущій для кожного учасника діяльності. Онтологічний зміст подієвого принципу дозволяє реалізувати основне завдання сучасної вищої освіти, що полягає у підтримці й розвитку індивідуальності здобувача як майбутнього фахівця й члена суспільства.

Ключові слова: подієвий підхід, культурно-освітній простор, освітній процес.

Постановка проблеми. Глобальні зміни в системі освіти (зокрема і вищої), пов'язані з широким доступом до інформації, розвитком онлайн-навчання, поширенням технологій змішаного навчання актуалізують пошук нових способів і форм організації освітнього процесу з використанням інтерактивних форм організації аудиторної роботи здобувачів. Першочерговим постає завдання переорієнтації закладів вищої освіти (ЗВО) від передачі знань до організації осмислення навчального матеріалу, формування емоційно-ціннісного ставлення здобувачів до майбутньої професії, розвиток умінь ефективної взаємодії в межах різних спільнот, формування відповідальності за власні дії [6, с. 155]. Така ситуація обумовлює необхідність пошуку нового формату організації освітнього процесу. Ми пропонуємо реалізовувати подієвий підхід при організації культурно-освітнього простору, який має значні дидактичні можливості для створення продуктивної взаємодії учасників освітнього процесу у підготовці до майбутньої професійної діяльності і підвищення конкурентоздатності ЗВО.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Методологічною основою дослідження стали теоретико-методологічні положення педагогічної науки та фундаментальні концепції і тенденції в сучасній освітній діяльності. Аналіз наукових досліджень та публікацій показує, що питання подієвого підходу в педагогіці розробляється в кількох напрямках: розробці категорії «подія» та обґрунтуванню її виховного

потенціалу присвячені праці В. Алексєєва, Б. Ананьєва, Х. Гаспаряна, В. Шадрикова та ін.; методологія та технологія педагогічного впливу на особистість розкрита у працях Д. Григор'єва, Б. Ельконіна, Н. Крилової, А. Леонтєєва, Л. Новікової, В. Слободчикова, Г. Селевко та ін.; розуміння проблеми змісту і суті подій міститься в наукових концепціях Д. Гетца, Л. Картера, Д. Роджерса, М. Сондера, У. Хальцбаура та ін..

Формулювання цілей статті. Метою дослідження стало висвітлення педагогічного потенціалу подієвого підходу і його реалізації в культурно-освітньому просторі ЗВО.

Виклад основного матеріалу. Педагогічний потенціал принципу подієвості визначається як обов'язкова структурна онтологічна концепція особистості (реалізація творчого потенціалу і умова світосприйняття, спів-буття), а на раціональному рівні є системою технологій (комунікаційних і подієвих), які впроваджуються з метою реалізації стратегічних завдань освіти.

Принцип подієвості розкривається у вченнях М. Бахтіна, М. Гайдеггер, П. Рікера, антропологічній концепції особистості В. Слободчикова. Його зміст пов'язаний з природною здатністю людини до пізнання. Подія є тимчасовим простором для творчої, емоційної активності людини, яка обумовлена потребою в подієвій поведінці, вираженні світовідчуття, розкритті творчого потенціалу, у відкритті людиною чогось нового, унікального, інноваційного, що у підсумку є критерієм розвитку і реалізації природних сил людини. М. Бахтін наголошує, що «залучення людини до буття-події вимагає не просто байдужих актів усвідомлення, а вчинку ... учасно-дієвого переживання конкретної єдності» [1, с. 95]. Забезпечити саме цю наповненість буття кожного індивіда, відкрити йому можливості до самореалізації у вчинку і спільному з іншими людьми породженні смислів свого буття покликана освіта. Аналізуючи зміст події, потрібно передовсім розглянути її як спів-буття, спів-існування; структуру комунікативного плану, що формується за допомогою форм спів-буття, спів-знання та сприяння. Стилїстика дефісного характеру допомагає М. Бахтіну розкрити ідею «спів-буттєвості». Він наголошує, що «неправильним буде вважати, що ця конкретна правдива подія, яку і бачить, і чує, і переживає, і розуміє особа, що надходить в єдиному акті відповідального вчинку, несказанна, що її можна тільки якось переживати в момент надходження, але не можна чітко і ясно висловити» [1, с. 70]. На його думку, «мова набагато більше пристосована висловлювати саме її, а не абстрактний логічний момент в його чистому вигляді» [1, с. 72]. Тут розкриваються основні властивості події як явища, яке відбулося, – це невід'ємна частина реальності, «зміна», цінність і зміст, отже, в процесі наповнення події цими якостями створюється фігура суб'єкта. Подія і свідомість неодмінно пов'язані. СENS і значущість відображаються виключно свідомістю.

Поведінка через подію формується внутрішніми потенціями людини, через які приватне, глибинне, значуще виражається у вигляді фантазії, яскравості сприйняття й емоційне ставлення до професійної діяльності, колег, світу в цілому. Процеси самовизначення і світовідчуття за допомогою події здійснюють за допомогою алгоритмів створення і перетворення внутрішнього світу, виявлення творчих можливостей, формування рефлексії й інтеракції. Розвиваються навички відчувати і сприймати свою чуттєвість, унікальність своєї особистості, інтуїцію, творче та образне мислення, усвідомлювати сенс життя (на відміну від навичок життя) тощо [6, с. 156].

Подієвість у системі формування корпоративної культури має імпровізаційно-творчий характер, детально показує структуру соціальних відносин, створює і розвиває емоційну складову здобувача [7]. Вплив на особистісно-емоційну сферу здійснюється через переживання – внутрішні переживання індивід сприймає через тотальну «раціоналізацією» свого життєвого шляху. Е. Фромм звертає увагу на ті зрушення, які відбуваються в зовнішньому і внутрішньому світі особистості. Він відзначає, що психофізіологічна активність людей згасає, перероджуючись в неприборкані пристрасті: в бажанні бути лідером через підпорядкування своїй волі інших, деструктивно мислити і діяти, знаходити збудження в шумі, швидкості, сексі [8, с 112]. Таким чином при дослідженні «події», потрібно розглядати її як точку поєднання специфічних особливостей особистості і зовнішньої реальності – творча взаємодія суб'єктів, які формують інноваційну соціокультурну ситуацію, яка розширює категорії «особистісне знання» і «особистий досвід».

Ключовим завданням сучасної вищої освіти є підтримка і розвиток індивідуальності здобувача на основі включення всіх суб'єктів освітнього процесу в інституційний освітній простір. Реалізації саме цього завдання сприятиме впровадження в освітній простір подієвих форм, ядром яких є люди, об'єднані не тільки загальним інтересом, але і спільним проживанням реальної події в емоційній заглибленості, коли відбувається процес взаємообміну цінностями. Як зазначає Н. Крилова, «фактором розвитку особистості, як правило, виступає значуща для неї подія, в якій вона виявляє свої нові можливості, проводить ревізію власних цінностей і способу життя. Основою події майже завжди є зустріч з іншою особою або продуктами її творчості, які здатні змінити цінності і стереотипи поведінки суб'єкта, який формується» [3, с. 142].

На сьогодні у педагогіці склалось кілька підходів до дослідження принципу подієвості і його реалізації в освітньому просторі. Одним з підходів є дослідження подієвості як *ефективного методу навчання і саморозвитку* (Л. Новікова, І. Фрумін). У педагогічному контексті подієвість формує ті якості, які складають основу «комунікативної

культури особистості», що реалізується через багатовимірність і єдність «події». Важливою властивістю події, з точки зору психології, є значимість для суб'єкта її соціокультурного аспекту, етичних установок, цінностей в результаті чого, створюється осмислення особистісного і подієвого досвіду. Суб'єкт може запам'ятати і може реконструювати подію в пам'яті, але індивідуальна або групова рефлексія щодо події народжує невідповідність описів. У результаті чого формуються відмінні позицій і різне їх сприйняття. Однак, суб'єкт може не тільки спостерігати, він здатний активно брати участь у зміні просторово-часової локалізації події. Досвід впливу на події й узгодження своєї позиції з позиціями інших стає невід'ємною частиною суб'єкта (досягнення консенсусу). При цьому, різне бачення спів-буття в просторі й часі створює семантику полікультурних світів. Нерозривність ціннісних орієнтацій подієвості полягає в її властивості відтворення норм і методів, законів і правил доступної освіти. Впровадження таких правил в педагогіку стає усе більш актуальним напрямом.

В аспекті виховного підходу феномен подієвості пояснюється як *проекування життєвого шляху особистості*. Д. Григор'єв і Л. Новікова в своїх дослідженнях подієвий підхід відкривають з позиції проблем виховання, що відображає реальну перспективу життєвих проблем.

Істотно розширити уявлення про педагогічний потенціал подієвих технологій дозволяє *особистісно-орієнтований підхід* (Б. Ельконін, Е. Сафронова). У сучасній науці одним з найактуальніших виховних і соціальних питань є питання взаємодії індивідуума й соціуму. Очевидно, що на даному етапі наша цивілізація прогресивно розвивається, результатом чого став дисбаланс у різних сферах життєдіяльності людини, який має світовий масштаб. Виходячи з цього, знання розвивається не тільки за рахунок того, як суспільство впливає на особистість і що є результатом цього впливу, а й того, як сама особистість впливає на соціум, модифікуючи його і створюючи суто сприятливу ситуацію для особистісного розвитку [2, с. 45]. Процес цей циклічний, довгий і безперервний, і найважливіша з його складових – це культурна складова, оскільки людина упродовж усього свого життя є елементом соціально-культурної діяльності. Ситуативний підхід допускає вибудовування системи навчання за рахунок ресурсів реальних життєвих ситуацій. Він будується на філософських позиціях екзистенціалізму: про формування особистості в ситуації вибору, яка постійно змінюється, і тому людина зобов'язана безперервно робити вибір і приймати рішення. Педагогічний вплив актуалізується в межах подієвого підходу, оскільки теорія і практика збагатилися, з наукової точки зору, завдяки розробці ситуативних детермінант поведінки особистості (подій, умов, контексту, обставин), які впливають на людину і збільшують (або зменшують) її активність. Будь-який колектив, як спільнота активна і організуюча

простір і буття, формує достатню кількість комунікативних зв'язків. У межах такого підходу створюються і розвиваються цілком реальні соціальні взаємини, адже наповненість має свої смисли, цінності та комунікативні, ситуативно-поведінкові аспекти.

Отже, сучасна наука педагогічний потенціал подієвості визнає як універсальну освітню стратегію, що характеризується винятковістю, унікальністю і, в підсумку, продуктивною діяльністю особистості. Це обумовлено тим, що, з одного боку, подієвий підхід втілюється через аналіз структури життєвого шляху особистості, специфіку подієвості конкретної особистості, а також міжподієвих комунікацій за змістом «першопричина – наслідок» або «мета – засіб» [5, с. 10], які представлені цілісною суб'єктивною характеристикою життєвого шляху, що практикується в виховних цілях, які формують структуру особистості.

Можливості реалізації в освітньому процесі ЗВО подієвого підходу визначаються потенціалом цієї форми освітньої діяльності для вирішення завдань ефективною підготовки здобувачів освіти до майбутньої професійної діяльності [4]. За допомогою освітніх подій можна розширити теоретичні уявленнь про професію, ознайомити із зразками якісного виконання професійних функцій, реалізувати проекти різної спрямованості – освітньої, культурної, соціальної, залучати здобувачів до важливих для них видів освітньої активності. Включення в освітній процес декількох взаємопов'язаних освітніх подій дозволить здобувачеві сформувати власну позицію у ставленні до майбутньої професії, здійснити інтерпретацію теоретичної підготовки, вибудувати індивідуальну логіку участі в освітній події, дозволить йому приміряти різні ролі.

Розкриваючи можливості реалізації подієвого підходу в професійній освіті, важливим завданням є систематизація можливих форм реалізації освітніх подій в ЗВО. Для його реалізації необхідно визначити вимоги, яким повинні відповідати форми освітнього події в умовах професійної освіти:

1) освітня подія як комплексний захід має включати кілька традиційних форм професійної підготовки, інтеграція яких може бути оформлена як єдина закінчена спільна дія;

2) форма освітнього події повинна забезпечувати логічну послідовність здійснення спільної діяльності й отримання освітніх результатів, які є значущими для всіх учасників освітнього процесу;

3) форма освітньої події повинна припускати можливість виходу за межі традиційної освітньої практики, розширення способів отримання інформації, застосування різних способів взаємодії між учасниками;

4) форма освітньої події повинна бути пов'язаною з відтворенням способів професійної діяльності, забезпечувати формування навичок професійної поведінки здобувачів;

5) форма освітнього події повинна передбачати можливість використання самооцінки здобувачами результатів власної діяльності в її межах і створення простору рефлексії.

Таким чином, освітня подія – це форма організації освітнього процесу комплексного характеру, яка може об'єднувати кілька відомих традиційних форм організації освітнього процесу в цілісну унікальну дію задля досягнення педагогічної мети. Можна навіть визначити освітню подію як оновлений формат освітнього процесу, спроектований із застосуванням різноманітних форм освітньої, виховної, соціальної діяльності викладача і здобувача.

Аналіз сучасних практик реалізації освітніх подій у вищій школі (Н. Волкова, М. Жиліна, Н. Крилова, Е. Ілалтдінова і ін.) дозволяє відзначити, що освітня подія характеризується проектною сутністю, однак не зводиться до традиційних освітніх проектів, а охоплює набагато ширший перелік можливих форм організації освітнього процесу, таких як виробнича екскурсія, тренінг, майстер-клас та ін. При цьому трудомісткість освітньої події як форми освітньої діяльності може бути різною.

Значимість впровадження в освітній процес ЗВО подієвого підходу обумовлена низкою факторів:

- освітня подія дозволяє скоротити трудомісткість дисципліни за рахунок скорочення традиційного лекційного подання матеріалу і відведення більшого об'єму навчального курсу на практичне засвоєння;
- освітня подія дозволяє включити в освітній процес заходи, які мають не тільки освітню спрямованість, а й культурну, соціальну, виробничу та ін.;
- освітня подія дозволяє «оформити» і офіційно «зарахувати» результати діяльності викладача і здобувача, яка зазвичай носить ініціативний виховний характер, але водночас забезпечує формування значущих професійних компетенцій (відвідування підприємств, екскурсій, участь в спеціалізованих форумах та ін.);
- освітня подія сприяє вибудовуванню здобувачем індивідуальної освітньої траєкторії, що відбувається за рахунок того, що останні починають усвідомлювати специфіку майбутньої професійної діяльності, знайомляться з можливостями професійного розвитку, оволодівають навичками самоврядування та проектною діяльністю.

Висновки. Підсумовуючи, можемо зазначити, що на сьогодні педагогічний потенціал подієвого підходу в освітній діяльності ЗВО реалізується у кількох напрямках: як ефективний метод навчання і саморозвитку, як проектування життєвого шляху особистості, як особистісно-орієнтоване навчання. Організація освітнього процесу на основі подієвого підходу обумовлює можливість ефективного досягнення

освітнього результату здобувача й створення активного культурно-освітнього простору, який забезпечує його конкурентоспроможність.

Список використаних джерел

1. Бахтин М.М. К философии поступка. Собр. соч. в 7 т. Т. 1. М. : Русские словари, 2003. 452 с.
2. Волкова Н. В. Технология проектирования образовательных событий. Образование и наука. 2017. С. 42–54.
3. Крылова Н. Б. Условия проявления событийности образования. Событийность в образовании и педагогической деятельности / под редакцией Н. Б. Крыловой и М. Ю. Жилиной. 2010. № 1(43). С. 136 – 145.
4. Поправко О. В. Принцип подієвості в організації культурно-освітніх практик в освітньому просторі закладів вищої освіти. Освітні виклики соціокультурної сфери. Імплементация європейських цінностей в аудіовізуальній культурі: Матер Міжн. наук.-практ. конф. Київ : Видав. центр КНУКіМ, 2020. Ч. III. С. 93–95.
5. Слободчиков В. И. Со-бытийная образовательная общность – источник развития и субъект образования. Событийность в образовании и педагогической деятельности. 2010. № 1(43). С. 5–14.
6. Тараненко Г. Г., Поправко О. В. Імплементация тренінгових технологій в освітній процес закладу вищої освіти як умова особистісного та професійного зростання майбутнього фахівця. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2021. № 74. Т. 3. С. 153–158.
7. Фролова С. В., Илалдинова Е. Ю. Концепция образовательного события в практикоориентированой парадигме высшего образования. Вестник Мининского университета. 2017. № 1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/kontseptsiya-obrazovatelno-go-sobytiya-v-praktiko-orientirovannoy-paradigme-vysshego-obrazovaniya/viewer>
8. Фромм Э. Анатомия человеческой деструктивности [Пер. с нем. Э. Телятниковой]. М. : АСТ, 2004. 635 с.

Popravko O. Taranenko H. Pedagogical potential of the event as a way of organizing educational activities in institutions education

Summary. The article is devoted to highlighting the pedagogical potential of the event approach and its implementation in the cultural and educational space of an educational institution. The authors focus on the substantiation of its ontological status, which is due to the natural ability of a person to know and consists in attracting a person to active participation in activities that are significant for each participant. The ontological content of the event principle makes it possible to realize the main task of modern higher education, which is to maintain and develop the individuality of the applicant as a future specialist and member of society.

Key words: event approach, cultural and educational space, educational process.

Науково-методичне видання

УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЗБІРНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ПРАЦЬ

Надруковано з оригіналів макетів замовника
Підписано до друку 26.04.2022 р. формат 60x84 1/16
Папір офсетний. Наклад 100 примірників
Замовлення № 1045

Виготовлювач ПП Верескун В.М.
Видавничо-поліграфічний центр «Люкс»
м. Мелітополь, вул. М. Грушевського, 10 тел. (0619) 44-45-11

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виробників
і розповсюджувачів видавничої продукції
від 11.06.2002 р. серія ДК № 1125